

□ ት ሬ ቴ □ አ ስ ተ ቴ □ ር
ት ሬ ነ ፋ ሪ ት ፋ □ □

DIRE NEGARIT GAZETA

OF THE DIRE DAWA ADMINISTRATION

አንደኛ ዓመት ቁጥር 2
ድሬዳዋ ሐምሌ 29 ቀን 2000

በትሬቱ አስተዳደር
ምክር ቤት ባቂነት □□□

1st Year No.2
DIRE DAWA - 5th August ,2008

አዋጅ ቁጥር 2/2000

የድሬዳዋ አስተዳደር የቀበሌ ማህበራዊ
ፍርድ ቤትን ለማጠናከር እና ሥልጣንና
ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን የወጣ

አዋጅ

በህብረተሰቡ መካከል የሚነሱ አለመግባባቶችን
ሕዝቡ በቅድሚያ በራሱ እንዲፈታ ማድረግ እና
በአካባቢው በሚገኙ ነዋሪዎች መካከል መግባባትና
አብሮ በሰላም የመኖር መልካም ባህል እንዲዳብር
ማድረግ አስፈላጊ መሆኑ ስለታመነበት፤

ህብረተሰቡ አለመግባባቶችን በሽምግልና የሚፈ
ታበትን የቆየ ባህሉን በሕገ-መንግስቱ መሠረት
እውቅና መስጠትና ማጠናከር በማስፈለጉ፤

PROCLAMATION NO.2/2008

A PROCLAMATION ISSUED TO
CONSOOLIDATE AND REDECIDE
THE POWER AND FUNCTION OF
DIRE DAWA ADMINISTRATION
KEBELE SOCIAL COURTS.

WHEREAS, it is found necessary, to resolve
conflict, in advance, in the society by the
society themselves there of and to enhance
the values of peaceful and good
neighborhood relations among the
residents;

WHERE AS, it is important to provide for
and protect the existing culture of resolving
conflict through arbitration based on the
constitution.

በየጊዜው ለሚነሱ ክርክሮች በቅርብ መፍትሄ በመሻት፣ እልባት እንዲያገኙ ለማድረግና ህብረተ ሰብንም ከብዙ ውጣ ውረድና ኪሣራ ማዳን አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ ፣

ቀደም ብሎ የነበረውን የድሬዳዋ ጊዜያዊ አስተዳደር የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅን ከላይ የተገለጹትን መሠረታዊ ሀሣቦች ባካተተ መልኩ እንደገና በማሻሻል፣ የማህበራዊ ፍርድ ቤቶችን አደረጃጀትና ሊኖራቸው የሚገባውን የዳኝነት ሥልጣን እንደገና መወሰን በማስፈለጉ፣

የድሬዳዋ አስተዳደር ምክር ቤት በድሬዳዋ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር 416/1996 አንቀጽ 12/1//መ/ እና 41/5/ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህን አዋጅ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የድሬዳዋ አስተዳደር የቀበሌ ማህበራዊ ፍ/ቤትን ለማጠናከር እና ሥልጣንና ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር 2/2000» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፣

1. «ቻርተር» ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር 416/1996 ነው።
2. «አስተዳደር» ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር ነው።

WHEREAS, it is found appropriate to immediately resolve conflicts often arising in the society, protecting the society from unnecessary ups and downs and from incurring unnecessary costs arising there from.

WHEREAS, it is found important to revise the existing Dire Dawa Provisional Administration proclamation enacted to re-establish, the social courts by in cooperating the aforementioned basic ideas to re-decide their structure and jurisdiction accordingly.

NOW, THEREFORE, in accordance with the power vested on it by article 12(1) (d) and 41(5) of Dire Dawa Administration Charter Proclamation No. 416/1996 , Dire Dawa Administrative Council, has hereby proclaim as follows.

PART ONE

GENERAL

1. Short Title

This proclamation may be cited as "A proclamation issued to consolidate and re-decide the power and function of Dire Dawa Administration Kebele Social courts Proclamation No. 2/2008".

2. Definition

Unless the context requires, otherwise, in this proclamation:

1. "Charter" means the Dire Dawa Administration Charter Proclamation No 416/2004.
2. "Administration" means the Dire Dawa Administration.

3. «ቀበሌ» ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር የከተማና የገጠር ቀበሌ አስተዳደር ነው።
4. «ማህበራዊ ፍርድ ቤት» ማለት የአስተዳደሩ የዳኝነት አካል የሆነ የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት ነው።
5. «የአካባቢ ባህልና ወግ» ማለት የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት የሽምግልና ሥራውን በሚያከናውንበት አካባቢ በህብረተሰቡ ተዘውትሮ የተለመደና ጎጂ ያልሆነ ልማዳዊ አሠራር ነው።
6. «ዳኛ» ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ተግባር እንዲያከናውን በቀበሌ ምክር ቤት የተሾመ ነው።
7. «ፊደስትራር» ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 15 የተሰጡትን ተግባራት የሚያከናውን የማህበራዊ ፍርድ ቤት ሠራተኛ ነው።

3. መቋቋም

1. በእያንዳንዱ የገጠርና የከተማ ቀበሌዎች ውስጥ የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች ከዚህ በኋላ «ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ» እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
2. ከዚህ ቀደም ወጥተው በነበሩ አዋጆች መሠረት ተቋቁመው የነበሩ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች በዚህ አዋጅ መሠረት በአዲስ መልክ ይደራጃሉ።

4. አላማ

- ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሯቸዋል።
1. በሕግ የተጠበቁትን የግለሰቦች መብቶች ነፃነቶችና ጥቅሞች በአካባቢ ደረጃ ማስከበር፤

3. "Kebele" means the Dire Dawa Administration rural and urban kebele Administration.
4. "Social Court" mans a judicial organ of the administration, which is the Kebele social court.
5. "Local Custom and Tradition" means a customary practice which is not harmful and practiced in the locality where in the social court performs. Arbitration and reconciliation activities.
6. "Judge" means a person accredited by the kebele council to adjudicate in kebele social courts in accordance with the provisions of this proclamation.
7. "Registrar" means an employee of the social court, who shall carry out the activities vested on him under article 15 of this proclamation.

3. Establishment

1. Kebele social court, here in after called "the social court" is established by this proclamation in each respective urban and rural kebeles.
2. The Social Courts which has been established by the proclamation issued before this proclamation shall be re-organized based on this proclamation.

4. Objective

The social courts shall have the following objectives:

1. Cause the rights and privileges of the society protected under law at the local level.

2. በነዋሪዎች መካከል መግባባትና በሰላም አብሮ መኖር እንዲሰፍን ጥረት ማድረግ፤
3. በሚቀርቡት ክርክሮች የሚሰጡት ውሳኔዎች ማህበራዊ ጠንቆች እንዲወገዱ ነዋሪው እንዲማርና ሕግን የማክበር አመለካከቱ እንዲያብር መርዳት፤
4. የሚቀርቡላቸው አለመግባባቶች በሽምግልና፣ በዕርቅ እና በመግባባት የሚያልቁበትን ሁኔታ ማመቻቸት ነው፡፡
5. ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች ውሳኔ የሚሰጡት አለመግባባቱ በነዚህ መንገዶች መፍታት ካልተቻለ ብቻ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

ስለዳኝነት ሥራ አካሄድ

5. ስለዳኝነት ነፃነት

የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች የዳኝነት ሥራቸውን በሙሉ ነፃነት ያከናውናሉ፤ ከሕግ በቀር በሌላ በምንም አይመሩም፡፡

6. ከማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኝነት ስለመሰናበት

አንድ የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ በሚከተሉት ምክንያቶች ካልሆነ በስተቀር ከዳኝነት ሥራው ሊሰናበት አይችልም፡፡

1. ከቀበሌው ነዋሪ ሕዝብ በሚገኝ አስተያየት ላይ ተመስርቶ የቀበሌው ምክር ቤት በድምጽ ብልጫ ከዳኝነት እንዲነሳ ሲወሰን፤
2. ዳኛው በፍላጎቱ ለመልቀቅ ሲጠይቅ፤
3. ዳኛው ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ ወይም፤
4. ዳኛው የመኖሪያ አድራሻውን ከተመረጠበት ቀበሌ ወደ ሌላ ሥፍራ ሲቀይር፡፡

2. Endeavour or to bring consensus and peaceful neighborly relation among the residents.
3. The judgment given in the course of proceeding shall help to eliminate social crises, teach the residents and enhance their attitude towards respecting the law.
4. Facilitate a condition through which conflicts could be resolved by arbitration, conciliation and common understanding.
5. Social courts shall give a judgment, if and only if the conflicts could not be solved by the aforementioned mechanisms.

PART TWO

ABOUT JUDICIAL PROCEEDING.

5. Independence of Judges

The judges of the social court shall exercise their function in complete independence, they shall be directed by the law and law only.

6. Dismissal of social court judge from judicial function

A judge of a social court may not be dismissed of his duty without the following reasons.

1. Where the kebele council decided to dismiss him off by majority vote based on the opinion collected from the kebele residents,
2. Where the judge submit his request for resignation on his own will,
3. Where the judge dies or ,
4. Where the judge changes his residence.

7. ተጠሪነት

ማህበራዊ ፍርድ ቤት ተጠሪነቱ ለሚገኝበት የቀበሌ ምክር ቤት ይሆናል።

8. በግልጽ ችሎት ስለማስቻል

ማህበራዊ ፍርድ ቤት ማናቸውንም ጉዳይ የሚያየው በግልጽ ችሎት ይሆናል።

9. የማስቻያ ቦታ

የማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በቀበሌው ክልል በሚገኝ መደበኛ የችሎት ሥፍራ ያስችላል። ሆኖም ግን ትምህርታዊ ጠቃሚነቱ ሲታመን በት በቀበሌው ክልል በማናቸውም ሥፍራ ሊሰያችል ይችላል።

10. ከችሎት ስለመነሳት

1. ማንኛውም የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ፤

ሀ. ከተከራካሪ ወገኖች ከአንደኛው ጋር የሥጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያለው፤

ለ. ከተከራካሪ ወገኖች ከአንደኛው ጋር ጠብ ያለው፤ ወይም

ሐ. ክርክር የተነሳበትን ጉዳይ አስቀድሞ በዳኝነት ወይም በዕርቅ መንገድ ያየው ከሆነ፤

ከማህበራዊ ፍርድ ቤት ችሎት ይነሳል።

2. ተቃውሞ የቀረበበት ዳኛ ሁኔታውን ተረድቶ በራሱ ፈቃድ ካልተነሳ የቀሩት ዳኞች ተቃውሞውን መርምረው ውሳኔ ይሰጣሉ። በተሰጠው ውሳኔ ላይ ይግባኝ ማቅረብ አይቻልም።

3. ዳኛው ከችሎት ሲነሣ ከሌሎች ዳኞች አንዱ ተቃውሞ የቀረበበትን ዳኛ ተክቶ ይሰየማል።

7. Accountability

The social court shall be accountable for its kebele council.

8. Open Hearing

The social court shall hear cases in public trail.

9. Hearing in Public

The social court shall held its hearing at the normal bench of the kebele, however, it may held the hearing any where in the kebele locality, where it believes the holding of hearing at such place has educational value.

10. Withdrawal of Judge

1. Any judge of the social court:

a. where he has consanguinity or affinity relation with one of the parties,

b. Where he has personal conflict with one of the parties or,

c. Where he has previously involved in the case as a judge or conciliator,

he shall be withdrawn from the social court proceeding.

2. Where the judge against whom the objection is made do not withdraw by his own will, the rest of the judges shall examine and decide the withdrawals of the judge. The decision shall be final.

3. Where withdrawal is effected the withdrawing judge shall be replaced by other judge.

ክፍል ሦስት

የማህበራዊ ፍርድ ቤት አደረጃጀት

11. የዳኞች ብዛትና ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች

1. ማንኛውም ማህበራዊ ፍርድ ቤት በቋሚ ነት የሚሠራ አንድ ሰብሳቢ ዳኛ፣ በፈረቃ የሚሰሩ አራት ዳኞችና አንድ ችሎት ይኖረዋል፤
2. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ አንድ ጉዳይ የሚያየው ሦስት ዳኞች በሚገኙበት ችሎት ይሆናል፡፡
3. የከተማ ቀበሌ አስተዳደር ማህበራዊ ፍርድ ቤት አንድ ፌድሬሽን-ራይ እና እንደ አስፈላጊነቱ ለሥራው የሚያስፈልጉ ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ይኖሩታል፡፡

12. የዳኞች አሻሻያ

የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች በቀበሌው ዋና ሥራ አስፈጻሚ አቅራቢነት በቀበሌው ምክር ቤት ይሾማሉ፡፡

13. በዳኝነት ለመሾም ስለሚያበቁ

መመዘኛዎች

1. በማህበራዊ ፍርድ ቤት በዳኝነት ለመሾም የሚያበቁ መመዘኛዎች፡
  - ሀ. ለሕ-ገመንግስቱና ለአስተዳደሩ ቻርተር ታማኝ የሆነ፤
  - ለ. እድሜው ከ25 ዓመት በላይ የሆነና በቀበሌው ውስጥ ነዋሪ የሆነ፤
  - ሐ. ሕብረተሰቡን ለማገልገል ፈቃደኛ የሆነ፤
  - መ. በታታሪነቱ፣ በታማኝነቱ፣ በሥነ-ምግባሩና በፍትሐዊነቱ የቀበሌውን ነዋሪ አክብሮት ያተረፈ መሆን አለበት፡፡

PART THREE

Organizational Structure of the Social Courts

11. Number of judges and Supporting staffs

1. Every social court shall have one judge who constantly work as a chair person, and other four judges who shall work by shift and one bench.
2. The social court shall hear a case by the bench of a court that do have three judges sitting.
3. The social courts of the kebele administration shall have one registrar and supporting staffs as the case may be.

12. Appointment of Judges

The Judges of the social court shall, up on the recommendation of the chief executive of the kebele, be appointed by the kebele council.

13. Requirements for the appointment of the Judge.

1. Eligibility criteria for election of the social court judge.
  - a. Loyal to the constitution and the charter of the administration,
  - b. Above twenty-five years of age and residents of the kebele.
  - c. Who is willing to serve the society,
  - d. Who win the respect of the residents for his diligence, honesty, sense of justice and ethical conduct he has.

ሠ. በቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት በዳኝነት የሚሾም ግለሰብ ቢቻል ማንበብና መጻፍ የሚችል ቢሆን ይመረጣል።

2. የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች አመራረ ጥና አጂጂም ብሔራዊ ተዋጽኦን ግምት ውስጥ ያስገባ ይሆናል ከዳኞች መካከል ቢያንስ አንዱ ቤት መሆን አለባት።

14. የዳኝነት ሥልጣን

ማህበራዊ ፍርድ ቤት በቻርተሩ ላይ በተደነገገውና በዚህ አዋጅ መሠረት በሚከተሉት የፍትሐብሔርና የደንብ መተላለፍ ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል።

1. ማንኛውም ማህበራዊ ፍርድ ቤት ግምታቸው ከብር 2000.00 /ሁለት ሺህ/ ላልበለጠ የሚንቀሳቀስ ንብረትና የገንዘብ ክርክሮችን የመዳኘት የፍትሐብሔር የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1/ሀ/ የተመለከተው የፍትሐብሔር የዳኝነት ሥልጣን የሚተላለፉ የገንዘብ ሠነዶች ላይ ተመስርቶ የሚቀርቡ ጉዳዮች እና የኢንሹራንስ ጉዳይ አይመለከትም።

3. በአስተዳደሩ ምክር ቤት በወጡና በፀደቁ ደንቦች ላይ ለማህበራዊ ፍርድ ቤት በግልጽ ተለይተው የተሰጡትን የደንብ መተላለፍ ጉዳይ የማየትና ቅጣቱንም የማስፈጸም፤

4. የመንግሥት አካላት የሚሰጡትን አገልግሎት በነፃ ማግኘት ይገባኛል የሚለውን የአመልካቹን የኑሮ ሁኔታ አጣርቶ ማስረጃ የመስጠት፤

e. Individual appointed to be a judge of the social court, is better to be able to read and right if possible.

2. Election and appointment of social court judge shall consider equitable national representation; at least one member of the social court judge has to be a female.

14. Jurisdiction.

In accordance with the charter and this proclamation the social court shall have jurisdiction over the following civil cases and petty offences.

1. Kebele social courts shall have jurisdiction over cases regarding movable property and money claim where the amount involved does not exceed birr 2000 (two thousand).

2. However, the civil jurisdiction indicated under article 1 (a) of this provision may not include negotiable instruments and insurance claim.

3. The social court shall have a power to entertain and execute penalties on petty offences clearly entrusted to it by the regulation enacted and ratified by the administrative council.

4. The social court shall accord a certificate of free service rendered by government organs to the due applicant by examining his lively hood of.

5. በከተማም ሆነ በገጠር ቀበሌ አስተዳደር ወይም በሕብረት ሥራ ማህበራት ክልል ውስጥ የጋራ መጠቀሚያ በሆኑ ሥፍራዎችና በአገልግሎት ዋጋ ክፍያ ምክንያት በማህበሮችና በመንግስት አካላት አማካይነት የሚሰጠውን ብድር አከፋፈል አስመልክቶ የሚነሳን እስከ ብር 2000.00 /ሁለት ሺህ/ የሚደርስ ማንኛውም ክርክር የማየት፤

6. በፍትሐብሔር ሕግ ውስጥ የተደነገጉትን፤

ሀ. ስለ ቅርንጫፎችና ስለ ዛፎች /አንቀጽ 1212/

ለ. አጥር ወይም ቤት ማደስ /አንቀጽ 1218/

ሐ. ስለጠፋ ነገሮች ወይም እንሰሶች /አንቀጽ 1219/

መ. ስለመተላለፊያ ቦዮችና ቧንቧዎች /አንቀጽ 1220/

ሠ. ስለመተላለፍ መብት /አንቀጽ 1221/

ረ. ስለዝናብ ውኃ /አንቀጽ 1245/

ሰ. ከወደታች ስለሚገኙ መሬት ግዴታዎች /አንቀጽ 1246/ በሚመለከት የሚነሱ ክርክሮችን የማየት

ሸ. በዚህ አንቀጽ ከተሰጠው የዳኝነት ሥልጣን በተጨማሪ ከዚህ አዋጅ ጋር በተያያዘ ሰንጠረዥ ላይ የተገለጹትን የደንብ መተላለፍ ጥፋቶችን የማየት ሥልጣን ይኖረዋል።

5. Shall have the power to entertain a claim of not more than 2000 birr in both urban and rural kebele administration regarding civic associations in a place of the region used for a common benefit and for payment service charge and claim regarding payment of loan rendered by the government and civic association.

6. As provided under the civil code:

a. About branch and roots article 1212.

b. About repair of wall or building /Art 1218.

c. About lost things or animals Art 1219.

d. About pipes/art 1220.

e. About right way (Article 1221)

f. About rain water (Article 1245

g. Shall have the power to entertain claims concerning about duties of land owner below (At. 1246)

h. In addition to the power vested to the social court by this article they shall have power over petty offences annexed to this proclamation.

7. ማንኛውም ማህበራዊ ፍርድ ቤት አንድን ጉዳይ ለማየት በዚህ አዋጅ መሠረት ሥልጣን የሚኖረው፤

ሀ. ተጠሪው ወይም ተከሣሹ የሚኖረው ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በሚገኝበት ቀበሌ ሲሆን ወይም ፤

ለ. ለክስ መነሻ የሆነው ጉዳይ የሚገኘው ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በሚገኝበት ቀበሌ ክልል ሲሆን ወይም፤

8. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ እንደተጠበቀ ሆኖ ክስ ከአንድ በላይ በሆኑ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የቀረበ እንደሆነ የክሱ ማመልከቻ በቀደምትነት የቀረበለት ማህበራዊ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን እንዳለው ተቆጥሮ ውሣኔ ይሰጣል፡፡

15. የሰብሳቢው ዳኛ ሥልጣንና ተግባር

የማህበራዊ ፍርድ ቤት ሰብሳቢ ዳኛ ማህበራዊ ፍርድ ቤቱን በመወከል ለቀበሌው አስተዳደር ምክር ቤት ተጠሪ ሆኖ፤

1. የማህበራዊ ፍርድ ቤቱን ችሎት በሰብሳቢነት ይመራል፤ ዳኞች ሲጓደሉ ከሌሎች ዳኞች መድቦ ያሰራል፤

2. ሰብሳቢው ዳኛ እራሱ ለመስራት ካልቻለ ከሌሎች ዳኞች አንዱን ይወክላል፤

3. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ስላከናወናቸው ሥራዎችና ስላጋጠሙ ችግሮች ለቀበሌው አስተዳደር ምክር ቤት በየወሩ ሪፖርት ያቀርባል፡፡

7. The social court shall have a local jurisdiction to hear a case in accordance with this proclamation where:

a. The accused or the defendant resides in the kebele at which the social court is found,

b. The cause of action for the claim happened in the locality of the social court,

8. With out prejudice to article 2 of this provision, where a case is submitted to more than one social court, the court to which the submission is first made shall be deemed to have jurisdiction.

15. powers and Function of presiding Judge of the social court.

The presiding judge of the social court being accountable to the kebele council shall represent the social court.

1. He shall lead the bench of the social court as a president, where the judges are not fulfilled he shall appoint other judges and get the work done.

2. Where he is not able to work, he shall assign other judges.

3. He shall submit monthly reports to the kebele council concerning its activities and the problems encountered.

16. የሬጅስትራር ሥልጣንና ተግባር

የማህበራዊ ፍርድ ቤት ሬጅስትራር ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በሚገኝበት የቀበሌ አስተዳደር በቀበሌው ጽህፈት ቤት በኩል በቅጥር የሚመደብ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡፡

1. ለማህበራዊ ፍርድ ቤቱ የሚቀርቡ የክስ አቤቱታዎችን እየተቀበለ መዝገብ ከፍቶ ለችሎቱ ያቀርባል፤
2. በማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በኩል ለእርቅ የሚመሩ ጉዳዮች ሲኖሩ ለተግባራዊነቱ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤ ተገቢ ድጋፍም ይሰጣል፤
3. በማህበራዊ ፍርድ ቤት በኩል መጥሪያና ትእዛዞች እንዲሁም ውሳኔ ሊሰጥ የሚመለከተው ወገን ግልባጭ እንዲያገኝ ያደርጋል፡፡
4. በማህበራዊ ፍርድ ቤት የሚሰጡ ትእዛዞችና የውሳኔ ግልባጭ ወጭ ያደርጋል፡፡
5. በማህበራዊ ፍርድ ቤት በኩል የሚሰጡ ትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

17. የዳኞች የሥራ ዘመን

1. የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች የሥራ ዘመን የምክር ቤቱ የስራ ዘመን ይሆናል፡፡
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው ቢኖርም የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች በድጋሚ ተመርጠው ሊያገለግሉ ይችላሉ፡፡
3. የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ከሥነ ምግባር ደንብ እና ከብቃት ማነስ ጋር በተያያዘ እምነት ከታጣቸው የቀበሌው አስተዳደር ምክር ቤት በማንኛውም ጊዜ ከሥራ ሊያሰናብታቸው ይችላል፡፡

16. Power and functions of the registrar.

Registrar of the social court shall be employed and assigned by the office of the kebele, where the court resides and shall have the following power and duties.

1. Direct to the bench of the social court by admitting and filling claims submitted to the court.
2. Facilitate a condition where there are cases referred for arbitration, and provide the necessary support there by.
3. Give a legalize copy of the court summon, order and decision to the concerned party.
4. Shall release a copy of judgment and order of the social court.
5. Execute other functions entrusted to him by the social court.

17. The Term of the Office of Social Court Judge.

1. The term of the office of the social court shall be the term of the office of the council.
2. Without prejudice to the provisions of sub-article 1 of this provision, the social court judge may repeatedly be elected and serve.
3. The Kebele Council up on loss of confidence in relation to code of conduct and inefficiency of the social court judge may dismiss them from their office.

18. የማህበራዊ ፍርድ ቤት የማስቻያ ቀን

1. የከተማ ቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት በሳምንት አራት ቀን ያስችላል ለሰብሳቢው ዳኛ የሥራ ቀን የመንግሥት መደበኛ የሥራ ቀን ይሆናል።
2. የገጠር ቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች የሚያስችሉት በሳምንት ሁለት ቀን በፈረቃ ይሆናል። ሰብሳቢ ዳኛው ግን በሁለቱም ቀናት ያስችላል።

19. ለዳኞች ስለሚከፈል አበል

1. የከተማ ቀበሌ አስተዳደር የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ሰብሳቢውን ሳይጨምር እያንዳንዳቸው ባስቻሉበት ቀን የሚታሰብ አበል በየወሩ በአስተዳደሩ ካቢኔ በሚወሰነው መሠረት ይከፈላቸዋል።
2. የገጠር ቀበሌ አስተዳደር ማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ሰብሳቢውን ጨምሮ እያንዳንዳቸው ባስቻሉበት ቀን የሚታሰብ አበል በየወሩ በአስተዳደሩ ካቢኔ በሚወሰነው መሠረት ይከፈላቸዋል።

ክፍል አራት

የማህበራዊ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሂደት

20. ፍርድ ቤቶች ስለሚመሩበት ሥነ-ሥርዓት

1. የማህበራዊ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሂደት በአካባቢው ባህልና ልምድ መሠረት ይካሄዳል።
2. የማህበራዊ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሂደት በፍትሐብሔር ሆነ በወንጀል ሕግ ሥነ-ሥርዓት መሠረት እንዲከናወን አይገደድም።

18. Working day of the Social Court

1. The working day of urban keble social court shall be four days per-week. However, the working day of the presiding judge shall be that of a regular civil servant working time.
2. The working days of rural kebele social court shall be two day per week in two shifts. However; the presiding judge shall work in both days.

19. Allowance payable to the social court Judges

1. Each judge of the urban social court with the exception of the presiding judge shall be paid an allowance calculated for each day they work at the end of every month, based on the decision the administration cabinet.
2. Each judges of the rural social court including the presiding judge shall be paid an allowance calculated for each day the work at the end of the month as the administration cabinet decided.

PART FOUR

JUDICIAL PROCESS OF THE SOCIAL COURT.

20. Social Court procedure

1. The proceeding of the social court shall be held based on the culture and customary practice of the locality.
2. The judicial process of the social court shall not be deemed to follow the civil and criminal procedure law.

21. ስለ ባክ /አቤቱታ/ አመሠራረት

1. ለማህበራዊ ፍርድ ቤት በሚመሠረት የፍትሐብሔርም ሆነ የደንብ መተላለፍ ጉዳዮች አቤቱ ☐ ሚዛን ☐ በብሔራዊ ወይም በቃል ሊሆን ይችላል።
2. በቃል የሚቀርበው አቤቱታ በፊደል በፊርማ በሰነድ በኩል በሚዘጋጁ ፎርም ተሞልቶ በአመልካቹ ተፈርማበት ለማህበራዊ ፍርድ ቤት ችሎት ይቀርባል።
3. ከሚቀርብ የአቤቱታ ጽሑፍ ጋር አመልካቹ አለኝ የሚላቸው የጽሑፍ ማስረጃዎች ፎቶ ኮ ☐ ጽም ☐ ምስሮች ዝርዝር መቅረብ አለባቸው። ምስክር የሚሰማው በአካባቢው ባህል ወግና ልምድ መሠረት ይሆናል።
4. ማንኛውም አቤቱታ ለማህበራዊ ፍ/ቤት ሲቀርብ በሦስት ኮፒ መቅረብ አለበት።
5. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ የአካባቢውን ባህልና ልምድ መሠረት በማድረግ ከሚሰማው ተከላክሎ ለማግኘት በተናጠል ወይም በጋራ ሁለቱንም ማነጋገር ይችላል።

22. ስለ ባክ አቀራረብ

1. ለማህበራዊ አ/ቤቶች የሚቀርቡትን የደንብ መተላለፍ ጥፋቶች በሚመለከት ክስ የሚቀርበው በሚከተለው አኳኋን ይሆናል።
  - ሀ. የደንብ መተላለፍ ጥፋቱ የተፈጸመው በሰው አካል ነፃነት ፣ ክብር ወይም ንብረት ላይ ሲሆን ክሱን ማቅረብ የሚችለው ተብዳዩ ☐ ራሱ ☐ ጽም ሕጋዊ ወኪሉ ብቻ ነው።
  - ለ. ጥፋቱ የተፈጸመው በመንግሥት መሥሪያ ቤት ላይ ሲሆን ክስ ለማቅረብ የሚችለው የሚመለከተው መንግሥት መሥሪያ ቤት ወኪል ☐ ጽም የሕግ አገልግሎት ክፍል ነው።

21. Prosecution

1. A claim brought to the social court on a civil case or petty offence may be instituted either in writing or orally.
2. In an oral claim a form prepared by the registrar shall be filled and signed by the plaintiff, and thereby submitted to the social court bench.
3. For a statement of claim submitted to the social court there shall be a copy of documentary evidence and an eye witness testimony there to. The testimony shall be entertained based on the culture and custom of the locality.
4. Any claim shall be submitted to the social court in three copies.
5. To reconcile the plaintiff and the defendant the social court may separately or jointly deal with the parties based on the culture and custom of the locality.

22. Prosecution

1. The proceeding of petty offence falling under the jurisdiction of the social court shall be as follows:
  - a. Offences relating to bodily injury, freedom, honor and property shall be instituted by the victim himself or his representative.
  - b. Where an offence is committed against government office it shall be instituted by its representative or attorney.

ሐ. ጥፋቱ የተፈጸመው በሕዝባዊ ድርጅቶች በሕብረት ሥራ ማህበራት ወይም በሌሎች ማህበራት ንብረት ላይ ሲሆን በሕግ የሚቀርበው ጉዳዩ በሚመለከተው ድርጅት ወይም ማህበር ወኪል ወይም የሕግ አገልግሎት አማካኝነት ይሆናል ፤

መ. በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) ፤ (ለ) ፤ (ሐ) ፤ ውጪ የሆኑ ጥፋቶች በተመለከተ የዐቃቤ ሕግ መ/ቤት ክስ በማን መቅረብ እንዳለበት ይወስናል ፤

2. የፍትሐብሔር ጉዳዮችን ወይም ክሶች ለማቅረብ የሚችለው ተጠቃሚ የሆነው ወይም ጉዳት የደረሰበት ወገን ወይም ሕጋዊ ወኪሉ ነው፡፡

23. ስለ መጥሪያ አሰጣጥ

1. ማህበራዊ ፍርድ ቤት ላይ የተከሰሰ ሰው ጉዳዩን አስቀድሞ እንዲያውቀውና ተዘጋጅቶ እንዲቀርብ ጉዳዩ የሚሰማበትን ቀን፣ ሰዓት፣ ቦታ የከሣሽ ስምና የክሱ ዓይነት በአጭሩ ተቆልሞ መዓሪያ ጽላት ሊጻፍ ይችላል፡፡
2. ከማህበራዊ ፍርድ ቤት የሚተላለፍ ማንኛውም ጥሪ በጽሑፍ መሆን ይኖርበታል፡፡

24. አቤቱ ከቀረበ በኋላ ስለሚጻፍበት መሪያ ሥነ - ሥርዓቶች

1. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በፊጅስትራሩ በኩል ተከፍቶ የቀረበለትን አቤቱታ ተመልክቶ በተከሣሽነት የሚጠራው ሰው እንዲቀርብ በማድረግ ወደ መሰሉ ክርክር ከመግባቱ በፊት ከሣሽ የሆነው ወገን እና ተከሣሽ የሆነው ወገን ጉዳዩን በስምምነት ወይም በእርቅ ለመጨረስ እንዲችሉ ሀሣብ ይሰጣቸዋል፡፡ ባለጉዳዮቹ ጉዳዩን በእርቅ ወይም በስምምነት ለማየት እንዲችሉ የማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ፊጅስትራር ወይም ሌላ ፅልቅ ኃላፊነት የተሰጠው ሰው በመመደብ ውጤቱ የሚቀርብበትን ቀን ይወስናል ፡፡

- c. Where an offence is committed against the property of mass organization or cooperatives or other associations the claim shall be instituted by representative concerned organization or association or by an attorney.
- d. In cases, where the offence do not fall under sub article 1 (a) (b) (c) the public prosecutor office shall determine eligibility of the person who has to institute. a case.

2. Civil cases or claims may be instituted by party in interest or injured party or his legal representative.

23. Service of Summon

1. When a suit has been duly instituted against a person in a social court, he shall be served with a summon that specify the date, time place at which he is required to appear. It shall also specify the name of the plaintiff and the type of the suit in short.
2. Every social court summon shall be served in writing.

24. Procedures of First Hearing

1. Before starting the hearing of the statement of claim submitted to through the registrar, the social court shall propose the idea of arbitration to the parties by ordering the appearance of the defendant, by assigning the registrar or other responsible person to mediate and decide the day on which the result of the arbitration is submitted.

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተደነገገው መሠረት ጉዳዩ በዕርቅ ወይም በስምምነት እንዲያልቅ በተባለው መሰረት ሁለቱ ወገኖች ጉዳዩን በእርቅ ወይም በስምምነት ጨርሰው ከቀረቡ ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ይህንኑ በመመዝገብ መዝገቡን ይዘጋል ። በተደረገው የዕርቅ ወይም የስምምነት ሀሣብ መሰረት ስለሚፈጸምበት ሁኔታ እንደየአግባቡ ትእዛዝ ለመስጠት ይችላል።

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተደነገገው መሠረት ጉዳዩን በእርቅ ወይም በስምምነት ለመከታት ሳይቻል መቅረቱ በተሠጠው ቀን ቀጠሮ ለማሕበራዊ ፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ጉዳዩን ቀጥሎ ወደማየት ያመራል። ተከሣሽ ለተባለው ወገን መጥሪያና የቀረበው የክስ አቤቱታ እንዲደርሰው በማድረግ መልስ በተከሰሽ በኩል እንዲቀርብ ቀን ቀጠሮ ጁሰ።

4. በተከራካሪዎች በኩል የጽሁፍ ልውውጥ ሲጠናቀቅም ጉዳዩን መርምሮ ግራቶች ተካሳሹ በት ነጥብ ሲኖር ጭብጥ አድርጎ በመያዝ ማስረጃ ማቅረብ ያለበትን ወገን ማስረጃውን እንዲያሰማ ያደርጋል ። የሰው ምስክሮች ቀርበው ቃላቸውን እንዲሰጡ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ መጥሪያ በመላክ ቀርበው የሚሰጡትን የምስክርነት ቃል ይቀበላል ።

25. ግሪን ስለ አለማቅረብ

1. በደንብ መተላለፍ ጉዳይ አንድ ተከሣሽ በችሎት እንዲገኝ መጥሪያ ደርሶት ሳይቀርብ በቀረ እንደሆነ የሚቀጥለው ቀን ቀጠሮ ተገልጿል ተፈማሪ መዓሪጸ ጁተላለአለ። ሁለተኛውን ጥሪ ያላከበረ ተከሣሽ በ3ተኛው ቀን ቀጠሮ በፖሊስ ወይም በሚሊሺያ እንዲቀርብ ይደረጋል።

2. In accordance with sub article 1 of this article, where the case is resolved in arbitration the social court shall dismiss the case by recording the agreement of the parties. The court may give an order as to the execution of the agreement.

3. Where it is confirmed that the case has not been solved in accordance with sub article 1 of this article the social court shall start to hear the pleading. A summon and statement of claim together with the evidence shall be served up on the defendant to present his statement of defense on the date of adjournment.

4. Where the exchange of written response is finalized; by examining and framing the issue, made the party who produce his evidence, where the appearance of the examination of witness if necessary, by sending summon the court shall take the evidence of the witness.

25. Failure to appear

1. Where, in case of petty offences a defendant fails to appear a summoned before the court a second summons shall be served notifying him of the date of the next hearing, where he fails to comply with the second summons the court shall issue a bench warrant for his appearance through the police or militia.

2. ለማህበራዊ ፍ/ቤት የቀረበ ጉዳይ የፍትሐብ ሔርን ክርክርን የሚመለከት ከሆነና ከሣሹ በመጀመሪያ በቀን ቀጠሮ ሳይቀርብ ቢቀር አንድ ተጨማሪ ቅጽ ጽሏል፡፡ በሁለተኛው ቀን ቀጠሮ ሳይቀርብ ቢቀር ለውሣኔ ያደረ ካልሆነ በቀር ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ የክስን መዝገብ ይዘጋጃል፡፡
3. በፍትሐብሔር ጉዳይ ተከሣሹ ሳይቀርብ ቢቀር ለ2ኛ ደብዳቤ መግሪያ እንዲደርሰው ይደረጋል፡፡ ጥሪውን ሳያከብር የቀረ እንደሆነ ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ጉዳዩ በሌለበት አይቶ ሊወሰን ይችላል፡፡

26. ክስን ስለማንሳት

ማንኛውም ከሣሽ ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በጉዳዩ ላይ ፍርድ ወይም ውሣኔ ከመስጠቱ አስቀድሞ በማናቸውም ጊዜ ያቀረበውን ክስ ማንሳት ይችላል፡፡

27. ማስረጽ እንዳቀርብ ስለመጠየቅ

ማህበራዊ አርት ቤቱ የቀረበለትን ጉዳይ ለመወሰን የሚጸስብልጉትን ምስክሮች ለመጥራትና የጽሑፍ ማስረጃዎች አስቀርቦ ለማየት ይችላል፡፡

28. መቅብር ቅጽ ስለመቅረብ

1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 ንዑስ ቁጥር(2) ወይም(3) መሠረት በሁለተኛው ቀን ቀጠሮ ሳይቀርብ የቀረ ከሣሽ ወይም ተከሣሽ የቀረው እክል ስላጋጠመው ከሆነ ምክንያቶቹን በዝርዝር በመፅለቅ እንደነገሩ ሁኔታ ተጽፎ መቅብር እንዲከፈት ወይም የተሰጠው ውሣኔ እንደገና እንዲታይ ለማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ሊያመለክት ይችላል፡፡
2. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ከሣሽ ወይም ተከሣሽ ሳይቀርብ የቀረው በበቂ ምክንያት መሆኑን ካመነበት በአንቀጽ 25(2) መሠረት ከሣሹ ባለመቅረቡ ምክንያት የተዘጋውን መዝገብ እንደገና ከፍቶ ለመመርመር ወይም በአንቀጽ 25(3) መሠረት ተከሣሹ በሌለበት የተሰጠው ውሣኔ እንደገና እንዲታይ ለማድረግ ይችላል፡፡

2. In case of a civil dispute where, the plaintiff fails to appear on the day of hearing, he shall be given one chance where, he fails to appear for the second time the court shall dismiss the case unless its pending for decision.
3. Where the defendant fails to appear in a civil case, he shall be served with a summon for a second time. If the again fails to appear the court shall entertain the case in absence.

26. Withdrawal of suit

Any time after the institution of a suit the plaintiff may withdraw his suit before a judgment is given by a social court.

27. Production evidence

The social court may order the presence of witness and production of any document before it for making decision.

28. Re-opening

1. A plaintiff or defendant, who for a good cause fails to appear for the second time as provided in sub-articles (2) or (3) of article 25 here of, may apply to the court stating his reason detail, to re open the case or re examine its decision as the case may be.
2. Where the court is satisfied that the plaintiff or the defendant is failed to appear before it for good causes, it may re open the case closed pursuant to article 25(2) due to failure of the plaintiff to appear, or to re-examine its decision given in absentia as per article 25(3) of this proclamation.

4. የተዘጋ መዝገብ በበቂ ምክንያት እንዲከፈት ወይም የተሰጠው ውሣኔ በበቂ ምክንያት እንደገና እንዲታይ የሚቀርብ ማመልከቻ ☐ከ በተወገደ በ30 ቀን ውስጥ መቅረብ አለበት፡፡በዚህ የጊዜ ገደብ ካልቀረበ ማህበራዊ አርት ቤቱ ☐ትቅ ጸርቶታል፡፡

29. ስለ ቴኒንት አብልፅሎት ስጪ

1. የፍትሐብሔር አቤቱታ የሚያቀርብ ሠው ፀንቶ ባለ☐ ቴኒንት ክስ የዳኝነት አገልግሎት በዳኝነት የክፍያ አፈጻጸም ታሪፍ ደንብ መሠረት ይፈጸማል ፡፡
2. የዳኝነት ገንዘብ ለመክፈል የማይችል አመል ካች ድህነቱ በማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ከተረጋገጠ በነጻ የዳኝነት አገልግሎት ያገኛል ፡፡
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ሁለት መሠረት የተከፈተ ፋይል ከሣሽ የውሣኔ ተጠቃሚ ከሆነ በታሪፍ ልክ የዳኝነት ገንዘብ ይከፍላል፡፡

30. ውክልና

1. ከተከራካሪ ወገኖች አንዱ በዕድሜ ፣ በህመም ወይም በሌላ ከአቅም በላይ በሆነ ከባድ ምክንያት መቅረብ ያልቻለ እንደሆነ በቅርብ ዘመዶቹ ወይም በሌላ በመረጠው ሰው አማካይነት ሊወከል ይችላል፡፡
2. ከተከራካሪ ወገኖች አንዱ የመንግስት ወይም የግል ድርጅት ወይም ሌላ የሕግ ሰውነት ያለው አካል በሆነ ጊዜ ክርክሩ ድርጅቱ በሚወክለው ሰው አማካይነት ሊቀርብ ይችላል፡፡

3. Application for re opening of a case for good cause or for re examining a decision for good cause, shall be submitted with in (thirty days from the day the cause ceases to exist. Any application submitted after the expiry of this time limit, shall not be entertained.

29. Court Fees

1. An applicant who submits the civil suit pleading to the social court for the reason of adjudication shall pay the existing prescribed court fees.
2. An applicant who can not pay court fee can get free court service if his poorness is ascertained by the court.
3. Where a person is not able to pay the court fees in accordance with sub-article 2 of this article shall refund the prescribed court fees if the judgment goes in his favor.

30. Representation

1. Where one of the party is not able to appear to the court due to age, illness or for other forcemajour reason he may be represented by his relatives or any body he prefers to.
2. Where one of the party in a pleading is a private or government organ or other organ that do have legal personality the pleading may be presented by the person represented by the organization.

ቅል አምስት

ስለ ውሳኔ አሰጣጥና ጽዕባኝ አቤቱ

31. ስለ ውሳኔ አሰጣጥ

1. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ የከሣሽንና የተከሣሽን ባርባር እንዲሁም ማስረጃ ካገናዘበ በኋላ ለማስማማት ሞክሮ ካልተሳካለት ለጉዳዩ እልባት ለመስጠት ውሳኔ ይሰጣል።
2. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ማንኛውንም ውሳኔ በሚሰጥበት ጊዜ ሌሎች ፍርድ ቤቶች የሚመሩበትን የሕግ መሠረታዊ ደንቦችን በቀጥታ ሳይከተል የቀረበለትን ክርክር የህብረተሰቡን ባህል፣ ወግና ልምድ መሠረት አድርጎ ሊወሰን ይችላል።
3. በሙሉ ድምጽ ውሳኔ ካልተሠጠ በድምጽ ብልጫ ውሳኔ ይተላለፋል ። ሆኖም የአነስተኛው ድምጽ አስተያየት በውሳኔው ላይ መመዝገብ አለበት።
4. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ የቀረበለትን ጉዳይ እጅግ ቢዘገይ በ30 ቀናት ውስጥ መርምሮና አጣርቶ ውሳኔ መስጠት ይኖርበታል።

32. ስለ ጽዕባኝ አቤቱ

1. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በፍትሐብሄር ጉዳዮች በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን ይግባኝ ለማቅረብ እንደሚፈለግ ውሳኔው ከተሰጠ በኋላ ለአርት ቤቱ በ□ሐአ ጸሳ□ቃል ፤ አርት ቤቱም □መ□ብን ትክክል ግልባጭ በተቻለ ፍጥነት ለይግባኝ ባዩ እንዲሰጠው ጸ□ርፋል።
2. ይግባኝ ባዩ የመዝገቡ ግልባጭ ሲደርሰው ጽዕባኝን ለድሬዳዋ ከተማ □መ□መሪጸ □ረጽ ፍርድ ቤት ያቀርባል።

PART FIVE

DECISION MAKING AND APPEAL

31. Decision making

1. After observing the evidence and litigation between the plaintiff and the defendant, if the court is not successful to reconcile the parties it shall render its decision to give the resolution thereof.
2. With out strictly sticking to the basic procedures followed by other court, the social court may follow the culture and the customary practice of the society; whenever it renders any of its decisions.
3. Unless agreement is reached, the decision shall be made by majority vote however the dissenting opinion shall be recorded therewith.
4. The social court shall examine and render it verdict with at most 30 days for the cases submitted to it.

32. Appeal

1. Any party aggrieved with the decision of the social court in civil case shall notify the court of his desire to appeal forthwith the pronouncement of the decision. The court shall give him a certified copy of the decision as soon as possible.
2. The appellant shall lodge his appeal to the city first instance court after receipt of the copy of the decision.

3. ማህበራዊ ፍርድ ቤት በወንጀል ጉዳይ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን ይግባኝ ለማቅረብ እንደሚፈልግ ለፍርድ ቤቱ በ□ ሐሰት ጸላቤታል። አርት ቤቱም □መ□ብን ትክክል ግልባጭ በተቻለ ፍጥነት ለይግባኝ ባዩ እንዲሰጠው ያደርጋል።
4. ይግባኝ ባይ ውሳኔ ከተወሰነበት ለይግባኝ ሰሚ አካል ማቅረብ አለበት። ሆኖም ይግባኝ ባይ ውሳኔውን በወቅቱ ያላቀረበው በበቂ ምክንያት መሆኑ ፍርድ ቤቱ ከተረዳው ፍርድ ቤቱ ሊፈቅድለት ይችላል።
5. ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

33. ውሳኔውን የማስፈጸም ሥልጣን ፤

1. ማህበራዊ ፍርድ ቤት የሰጠውን ውሳኔ □አርት ባለክቴ□ እንዲፈጽም የማድረግ ሥልጣን አለው። ውሳኔውን ሲያስፈጽም አንደኛውን ባለቤት ሊሰ ጋይል ወይም የደንብ ማስከበር አገልግሎት ወይም የሚሊሻ አባላት ተገቢውን እንዲፈጽሙ የማዘዝ ሥልጣን አለው ።
2. በማህበራዊ ፍርድ ቤት የተሰጠ ውሳኔ በጁፅ ባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት ካል□ቱ በስተቀር አፈጻጸሙ ጁቀዓ ላል።
3. ፍርድ ቤቱ የሰጠውን ውሳኔ ራሱ ለማስፈጸም ወይም አግባብ ያለው ሌላ ማህበራዊ ፍርድ ቤት እንዲያስፈጽም ለመወከል ይችላል።
4. በፍርድ ቤቱ የሚወሰነው መቀጮ ለመንግ ሥት ገቢ ይሆናል።
5. ማንኛውም ሰው የመክፈል ችሎ□ □ጸለ□ የተወሰነበትን ገንዘብ ለመክፈል ፈቃደኛ ካልሆነ ፍርድ ቤቱ ውሳኔው በንብረቱ ላይ እንዲፈጸም ያዛል።

34. ስለ ቅጣት

1. ማንኛውም ማህበራዊ ፍርድ ቤት ተከላሽ በደንብ መተላለፍ ጥፋተኛ መሆኑ በሚገባ ካልተረጋገጠ በነፃ ያሰናበታል።

3. Any party aggrieved with the decision of the social court in case of petty offence shall notify the court in writing his desire for appeal. The court shall immediately make a certified copy of the decision being given to the appellant.
4. The appellant shall lodge his appeal with in ___ days to the appellant court. However, the court may permit the appellant to lodge his appeal; if it believes the failure to lodge an appeal on time has good cause.
5. The decision of the appeallet court shall be final.

33. Power to execute Decision.

1. The social court shall have the power to execute its decree on the judgment creditor to the judgment debtor. Where executing its decision, the social court shall have the power to order the police or code informant service or the militia, as a case may be.
2. Unless, the stay of execution is ordered by the appeallet court, the decision of the social court shall continue its execution,
3. The social court may itself execute the decision or delegate another social court to execute the same.
4. The fine imposed by the court shall be transferred to the state treasury,
5. The social court may order the execution of the decision on the property of the person where, he is capable and refused to pay the fine.

34. Penalties

1. A social court shall set free an accused brought before it by petty offence unless, provided guilty beyond reasonable doubt.

2. ተከላሽ በደንብ መተላለፍ ጥፋተኛ መሆኑ በሚገባ ሲረጋገጥ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ቅጣቶች መካከል እንደጥፋቱ ክብደት በአንዱ ሊቀጣው ይችላል።

ሀ. ማስጠንቀቂያ መስጠት ፣ ወይም ፣

ለ. ዓኛተኛው ተበዳዩን በችሎቱ ፊት ጁቅርታ እንዲጠይቅ ማድረግ፣ ወይም

ሐ. ☐ ዓኛተኛው ድርጊት አሳፋሪ መሆኑን በችሎት ላይ በመግለጽ መውቀስ ፣
☐ ጁም ፣

መ. እንደተከላሹ የመክፈል አቅም በአንድ ጊዜ ወይም በየጊዜው ተከፍሎ የሚያልቅ ለፈጸመው ጥፋት ተመጣጣኝ የሆነ የገንዘብ መቀጮ መቅጣት ፣
☐ ጁም

ሠ. ከመደበኛ የሥራ ሰዓት ውጪ ከ15 ቀን ጸልበለ ☐ በየቀኑ እስከ 5 ሰዓት ለሕብረተሰቡ ጠቃሚ የሆነ ከሞጸ ☐ ጋር ተመሳሳይነት ያለው ማህበራዊ ሥራ እንዲሠራ ማድረግ፣ ሥራውን ለመሥራት የማይችል ☐ ጁም አቃ ☐ ሆኖ ካልተገኘ ተመጣጣኝ በሆነ የገንዘብ ቅጣት መቅጣት ይቻላል።

3. ተደጋጋሚ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ጥፋቶች ☐ ☐ ሞ በተቸኘ ተከላሽ ላይ ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ በንዑስ አንቀጽ 2 ከተመለከቱት ከአንድ በላይ የሆኑ ቅጣቶች ሊወስን ይችላል።

4. ማህበራዊ ፍርድ ቤቱ ቅጣቱን የሚወስነው የጥፋቱን ክብደት ፣ የአጥፊውን የኑሮ ሁኔ ☐ ፣ የገቢ መጠን እና ስለቤተሰቡ አስተዳደር ያለበትን ኃላፊነት ግምት ውስጥ በማስገባት ይሆናል።

2. Where a person accused of petty offence is proved to be guilty beyond reasonable doubt they may impose, according to gravity of the offence, any of the following penalties.

- a. warning the offender,
- b. Ordering the offender to ask an apology from the injured party before the court or,
- c. Condemning the same act of the offender before the court or
- d. Imposing a fine equivalent to the offence committed, which is payable with in a fixed period or by installment having regard to the means of the offender,
- e. Imposing a compulsory labor which is related to the profession of the offender and useful for the community, for up to 5 hours per day and for a period not exceeding 15 days out side regular working hours. Where he is not able or willing to execute the same; he shall pay a fine which is equivalent to the activity there of.

3. The social court may impose more than one penalties prescribed under sub article 2 of this provision, where the accused is a habitual offender or found guilty of more than one offence.

4. In assessing sentence the social court shall take in to account the gravity of the offence; the lively hood of the accused; his level of income, and family responsibility of the accused.

ክፍል ስድስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

35. መተባበር ፅጻ

1. የቀበሌ አስተዳደር ጽህፈት ቤት ለማህበራዊ ፍርድ ቤቶች የሥራ አስፈላጊ የሆኑ ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ይመደባል ፣ ቁጣዊና ቴክኒካዊ ድጋፎች ያደርጋል ።
2. መንግሥታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ አካላት ፣ እንዲሁም ግለሰቦች ማህበራዊ ፍርድ ቤት የሚሰጠውን ትእዛዝና ውሳኔ ማክበርና የመተባበር ፅጻ ታ አለባቸው።
3. የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ የሚሠራበት የመንግስት መስሪያ ቤት፣ ድርጅት፣ ተቋም □ጁም ማህበር ቱኛው የተመረጠበትን □አኝ ነት በሚገባ ለመወጣት እንዲችል አስፈላጊውን ትፋክ በመስጠት መተባበር ይኖርበታል።
4. የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኛ በዳኝነት ተግባር በመሳተፉ ምክንያት ማናቸውም ከመደበኛ□ሥራው ሊያገኝ የሚገባውን ክፍያ እድገት ወይም ማናቸውም ሌላ ጥቅም አይጓደልበትም።
5. የዚህን አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2, 3, እና 4 የተመለከተውን ድንጋጌ የተላለፈ አግባብ ባለው ህግ ተጠያቂ ይሆናል።

36. የተሻሩና ተፈፃሚ የማይሆኑ ሕጎች

1. የትራፎ□ ጊዜያዊ አስተዳደር የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶችን እንደገና ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር 17/1998 በዚህ አዋጅ ተሽርክል።
2. ይህንን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሌላ አዋጅ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

PART SIX

Miscellaneous provisions

35. Duty to cooperate

1. The office of the kebele administration shall render the necessary staff, material and technical support for the due performance of the social court.
2. Governmental, non-governmental organ and individuals have a duty to respect and co-operate the order and decision of the social court.
3. Any office, organization, institution or association employing the judge of the social court shall extend the necessary assistance to help him properly to carry out his activity.
4. The participation of the social court in the judicial function shall not affect his earnings, promotion or any other privilege derived from his regular job.
5. Any body that violates the stipulations under sub article 2, 3 and 4 shall be accountable by appropriate law.

36. Repealed and inapplicable laws

1. The Dire Dawa provisional Administration kebele social court re establishment proclamation no. 17/2006 is here by repealed,
2. Any proclamation, Regulation, Directives or customary practices which are contrary to this proclamation shall not with respect to matters provided in this proclamation.

---

37. አባባል የሚያስፈልጉት ቁጥር

ጁህ አባባል ከሐምሌ 29 ቀን 2000 ዓ.ም. የሥር
የሥነ ጽሑፍ ፡፡

ትሬቲክ ሐምሌ 29 ቀን 2000 ዓ.ም.
አደም ፋራህ
የድሬዳዋ አስተዳደር ከንቲባ

37. Effective date

This proclamation shall come in to
force as of 5th August 2008.

Dire Dawa August 5, 2008

ADEM FARAH

Mayor of Dire Dawa Administarion

በአዋጅ ቁጥር 414/1996 ግንቦት 1/1997 በኒጋሪት ጋዜጣ ታትሞ በወጣው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የወንጀል ሕግ መሠረት በማህበራዊ ፍርድ ቤት የሚታዩ የደንብ መተላለፍ ድንጋጌዎች፤

የሕጉ አንቀጽ ቁጥር	የህጉ ርዕስ	ቅጣት
815	የሌሎችን ሥራ ሰላምና ዕረፍት ማወክ	እሰክ ብር100
818	አልኮል የሚያደርሰውን አደጋ መከላከል	እሰክ ብር300
819	ሰክሮ ወይም አእምሮ የሚናወጽ ነገር ቀምሶ ህዝብ ስለማወክ	እሰክ ብር100
820	የምግብና የመጠጥ ቤቶችን ስለመጠበቅና ስለመቆጣጠር	እሰክ ብር300
821	የትያትር ቤቶችን የህዝብ መደሰቻ ስፍራዎችን ስለመጠበቅ	እሰክ ብር300
823	የሰዎችን ሰላማዊ ኑሮ ስለመንሳት	እሰክ ብር100
824	በአደገኛ ሰዎች ወይም በእንስሳት ላይ ተገቢውን ቁጥጥር አለማድረግ	እሰክ ብር100
826	የህንፃ ሥራዎችን መቆጣጠር	እሰክ ብር300
827	መንገዶችንና የህዝብ መሰብሰቢያ ስፍራዎችን ስለመቆጣጠር /ከመንገድ ደህንነት አጠባበቅ ደንብ ቁጥር 6/1996 ጋር የሚገናዘብ/	እሰክ ብር300
828	የመገናኛ ደህንነትን አደጋ ላይ መጣል	እሰክ ብር300
830	የሕዝብ ጤናና ጤናማነትን መቆጣጠር	እሰክ ብር300
833	ምግቦችን፣ መጠጦችንናሌሎች ሽቀጦችን መቆጣጠር	እሰክ ብር300
837	ሬሳን ስለመቅበርና ስለማቃጠል የወጣውን ደንብ መጣስ	እሰክ ብር300
844	በክብር ላይ ቀላል ጥፋት	እሰክ ብር300
846	ስለ አስነዋሪ ልመናና በብልግና አድራጎት ሁከት ስለማንሳት	እሰክ ብር300
850	እጽዋትንና እንስሳትን መጠበቅ	እሰክ ብር50
852	ቀላል ስርቆት	እሰክ ብር50
853	እሽት መቅጠፍና ከማሳ መቃረም	እሰክ ብር50
856	የሌላ ሰውን ንብረት ማበላሸት ወይም ዋጋው እንዲቀንስ ማድረግ	እሰክ ብር300
857	በሕዝብ ሀውልቶች ላይ ጉዳት ማድረስ	እሰክ ብር300
859	ስለ ወስላታነት	እሰክ ብር100
860	ሌሎችን ጥቅሞችን በአጭበርባሪነት ስለማግኘት	እሰክ ብር300
862	ያለፈቃድ ገንዘብ ስለመሰብሰብ	እሰክ ብር300

Petty offence cases that shall be entertained by the social courts, based on criminal code of Federal democratic Republic of Ethiopia proclamation No. 414/1996, which is proclaim by Negarit gazet by 9th of May, 2005.

Article No	Title	Penalty in Birr
815	Disturbance of work or rest of others	Not exceeding Birr 100.00
818	Measures against alcoholism	Not exceeding Birr 300.00
819	causing public scandal while drunk or intoxicated	Not exceeding Birr 100.00
820	Supervision of innes	Not exceeding Birr 300.00
821	Supervision of theatrical performance and entertainment	Not exceeding Birr 300.00
823	Deputy of fences against others Safety	Not exceeding Birr 100.00
824	Failure to exercise proper supervision over person or animal	Not exceeding Birr 100.00
826	Supervision of Buildings	Not exceeding Birr 300.00
827	control of street and public places/ which has to be considered in collaboration with regulation No. 6/1996/	Not exceeding Birr 300.00
828	Endangering safety of communication	Not exceeding Birr 300.00
830	Controlling public health and salubrity	Not exceeding Birr 300.00
833	Control of food stuffs, Beverages and other commodities	Not exceeding Birr 300.00
837	Regulation of Bureials and cremations	Not exceeding Birr 300.00
844	Slight petty offence against honour.	Not exceeding Birr 300.00
846	Immoral soliciting and debauchery	Not exceeding Birr 300.00
850	Protection of flora and fauna	Not exceeding Birr 50.00
852	Petty theft	Not exceeding Birr 50.00
853	Pilfering and gleaning	Not exceeding Birr 50.00
856	Defacement or Depreciation of other persons property	Not exceeding Birr 300.00
857	Damage to public monument	Not exceeding Birr 300.00
859	Fliching	Not exceeding Birr 100.00
860	Fraudulent obtaining of others benefits	Not exceeding Birr 300.00
862	Unauthorized collection.	Not exceeding Birr 300.00